

**Maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukainen yhteiskäsittelylupa, Markku Myntti Ky,
Mutka 9-410-5-27, Ylikahma 9-401-1-189, Uusitalo 9-410-5-22**

Hakija

Markku Myntti Ky
Somerontie 681
85200 Alavieska
Y-tunnus: 0634422-6

Kiinteistöt

Alavieskan kunta
Mutka 9-410-5-27
Ylikahma 9-401-1-189
Uusitalo 9-401-5-22

Kiinteistöt omistaa eri yksityishenkilöt.

Asia

Päätös kalliokiven louhintaa ja murskausta koskevasta maa-aineslupan sekä ympäristölupan yhteiskäsittelyhakemuksesta.

Luvan hakemisen peruste

Hakemuksen mukainen maa-ainesten ottaminen on lupavelvollista maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan.

Toiminta on lupavelvollista ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja 7 e) perusteella, kun kiviainesta louhitaan ja murskataan vähintään 50 päivää.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaan maa-aineslupahakemus ja ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Lupaviranomaisen toimivalta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee kiviaineksen louhintaa ja murskaamista koskevan lupa-asian maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelulain 34 §:n sekä valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (VNa 713/2014) 2 §:n kohtien 6 a) ja 6 b) mukaan.

Alavieska ympäristönsuojeluviranomainen on päätöksellään Teknltk 23.05.2024 § 41 siirtänyt ratkaisuvallan asiassa ympäristötarkastajalle. Ympäristötarkastaja Samuli Riihijärvi on valmistellut päätöksen. Päätöksen ratkaisee Alavieskan Tekninen johtaja.

Asian vireilletulo

Lupahakemus on jätetty Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 12.1.2025.

Hakemusta on täydennetty seuraavilla saapuneilla tiedoilla:

- Omistajien suostumukset 29.1.2025
- Täydennys suunnitelma/lupahakemus 10.4.2025
- Luontoselvitys 16.9.2025

Hakemuksen katsotaan tulleen vireille 29.1.2025. Hakemusta koskeva 10.4.2025 saapunut täydennys on lisäselvitystä liittyen alueen kaavamerkintään ja toiminnan vaikutuksesta osayleiskaavan toteutumiseen. Luontoselvitys toimitettiin 16.9.2025.

Toimintaa koskevat aikaisemmat luvat ja sopimukset

Alueelle ei ole myönnetty aikaisempia lupia.

Kaavoitus ja alueen sijainti

Markku Myntti Ky hakee maa-aineslupaa ja ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottamiselle ja murskaamiselle Alavieskan kunnassa kiinteistölle Mutka 9-410-5-27, Ylikahma 9-401-1-189 ja Uusitalo 9-401-5-22. Ottamisalue sijaitsee noin Alavieskan keskustasta noin viiden kilometrin päässä, Käännänkylästä etelään menevän metsä-autotien ja siitä Alavieskantielle menevän tien varressa Siivikon alueella. Alue sijaitsee keskustasta päin katsottuna luoteessa. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat yli kolmen kilometrin päässä laitosalueesta. Ottamisaluetta ympäröivät kiinteistöt ovat metsä- ja maatalousvaltaisia.

Lupa-alue sijaitsee kokonaisuudessaan muutoksenhaun alaisena olevan osayleiskaavan (Khall 03.06.2024 § 119) LUO4-alueella. Merkinnällä tarkoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta huomioitavaa kohdetta. Alueella sijaitsee luonnon monimuotoisuutta turvaavia arvoja. Tuulivoimaloiden, huoltoteiden ja maakaapelien sijoittelussa tulee pyrkiä turvaamaan alueen arvot. Muutoksenhaun takia edellä mainitun osayleiskaavan alueella on voimassa oleva rakennus- ja toimenpidekielto (Khall 22.04.2024 § 88) Kunnanhallitus on myöntänyt poikkeamisluvan Markku Myntti Ky:lle Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen luo-4 alueelle. Poikkeamislupa on myönnetty kiinteistöille Mutka 9-410-5-27, Ylikahma 9-401-1-189 ja Uusitalo 9-401-5-22 Rakentamislain 57§ mukaan (Khall 02.12.2025 § 256).

Asutus, ympäristö ja häiriintyvät kohteet

Toiminta ei sijaitse luonnonsuojelualueiden välittömässä läheisyydessä. Lähin luonnonsuojelualue sijaitsee yli 5 kilometrin päässä lännessä ottoalueesta. Lähin kiinteä Museoviraston rekisteriin merkitty muinaisjäänös on noin 700 metrin etäisyydellä luoteessa sijaitseva Siivikko (1000039728).

Alue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita geologisia kohteita. Geologiantutkimuskeskuksen (GTK) karttapalvelun mukaan happamien sulfaattimaiden esiintymisen riski alueella on arvioitu hyvin pieneksi.

Pinta- ja pohjavedet

Toiminta-alue sijoittuu Kalajoen vesistöalueen Hihnalankosken/Tikkakoski valuma-alueella (53.021). Alue ei sijaitse vesistöjen välittömässä läheisyydessä eikä ottoalue sijoitu pohjavesialueelle. Etäisyys lähimpään laskevaan vesistöön, Kalajokeen on suoraan mitattuna noin 3.8 kilometriä. Lähin pohjavesialue Kiimamaa (1100902) sijaitsee noin 7 kilometrin päässä idässä.

Tulvakarttapalvelun mukaan alue ei sijaitse tulvavaarallisella alueella. Laitos ei sijaitse tunnetulla pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan alueelta tulevat vedet johdetaan pohjoispuolella olevan laskuojan kautta Kalajokeen.

Hakemuksen mukainen toiminta

Alueen määrittely

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Alavieskan Käännänkylästä etelään menevän metsäautotien ja siitä Alavieskantielle menevän tien varressa Siivikon alueella. Ottoalue sijaitsee kolmen eri tilan alueella. Hakija tekee alueiden käytöstä sopimuksen maanomistajien kanssa. Alueelta ei ole aiemmin otettu kalliokiviainesta. Tiesyhteys alueelle on pohjoiseen ns. Savontielle ja kaakkoon Alavieska-Rautio -tielle.

Yleiskuvaus

Markku Myntti Ky hakee lupaa kalliokiviaineksen ottoon ja ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaista ympäristölupaa, joka koskee kivenlouhintaa ja louheen murskausta Alavieskan kunnan alueella edellä mainituilla kolmella tilalla. Ottoalue sijaitsee Alavieskassa Siivikon alueella. Yhteislupaa haetaan 10 vuodeksi kalliokiven louhimista ja murskaamista varten kaikkiaan 104000 m³ ktr-määrälle. Lupaa haetaan ympärivuotiseen toimintaan, myös kesäaikaan. Murskeen käyttökohteet ovat pääasiassa alueen tiestön ja infran rakentaminen, kunnossapito sekä muu rakentamistoiminta, esimerkiksi tuulivoimapuiston tarpeet.

Murskattavat tuotteet varastoidaan vieressä olevalle varastoalueelle ja osin louhokseen. Toiminnan ympäristövaikutukset tulevat olemaan vähäiset alueen sijainnin vuoksi. Lähin asuttu talo on Haapaperällä noin 3 km:n päässä. Alueen pintavedet johdetaan pumppaamalla ottoalueen pohjoispuolella rakennettavaan laskeutusaltaaseen ja sieltä edelleen laskuojaan. Suunnitelman mukaan toteutettuna ei toiminnasta aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia. Louhoksesta muodostuu toiminnan lopettamisen jälkeen lampi ja ympärysalueet metsitetään.

Alue on pääosin nuorehkoa mäntymetsää, kalliisuudesta johtuen puusto ei keski-osaltaan ole kovin tiheää. Varasto- ja murskausalue on pinnaltaan turvetta ja sen rajoittuu pohjoisreunastaan alueen laskuojaan.

Kallion murskaus tapahtuu murskaus- ja läjitysalueella ja myöhemmin louhoksessa.

Alue ei ole pohjavesialuetta. Alueelta vedet laskevat pohjoispuolella olevan laskuojan kautta Kalajokeen.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole suojelualueita. Alueella ei ole tiedossa olevia muinaismuistoja eikä merkittäviä luonnonarvoja.

Asutus, tiestö ja rajanaapurit

Alueelta on olemassa oleva tiesyhteys Alavieska-Rautio -tielle sekä pohjoiseen Savontielle. Lupatoimintaan liittyvä raskas liikenne (käyntiä/vrk) on keskimäärin 1-15 käyntiä/vrk, max 30 käyntiä/vrk. Toiminta-alueella olevat metsäautoteitten kulkuväylät ovat murskepintaisia. Tiet kastellaan tarvittaessa pölyhaittojen vähentämiseksi.

Lähin asutus sijaitsee Haapaperällä noin 3 km:n päässä. Alavieskan keskustaan on matkaa 5 km. Kulku alueelle tulee kahta kautta: pohjoiseen Savontielle on matkaa 3,7 km ja Rautio-Alavieska -tielle noin 5 km. Alueelle on suunnitteilla tuulipuisto, jonka

tarpeisiin mahdolliset kuljetukset tulevat rakennettavan tai jo olemassa olevan tieverkon kautta. Metsäautotien käytöstä on sovittava metsäautotien tiekunnan kanssa.

Lähimmät rajanaapurit maanmittauslaitoksen 23.12.2024 tietojen mukaan:

- Jeppola 3 9-410-6-109
- Oskula 9-401-1-99
- Ylipelto 9-410-6-44
- Uusimäki 3 9-410-5-53

Pohjavesi ja vesien poisjohtaminen

Alueen pohjavesipinnan tasoa ei ole mitattu, mutta sen tasoksi arvioidaan laskuojatietojen pohjalta tasolle 52.70. Alue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Alueelta tulevat vedet pumpataan alueen pohjoispuolelle tehtävään laskeutusaltaaseen ja edelleen laskuojan kautta Kalajokeen.

Ottotoiminta

Suunnittelualan pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 3,4 ha sisältäen louhinta-alueen 1,55 ha sekä murskaus-, läjitys- ja pintamaiden läjitysalueen. Louhinta-alueen pinta-ala on tämän suunnitelman toteutumisen jälkeen 1,55 ha. Suunnitelmassa on louhinta ulotettu lähimmillään 30 m:n päähän naapurin rajasta aiemman suunnitelman tapaan.

Kalliota louhitaan alimmillaan tasoon 47.00 (N 2000), jolloin louhittava määrä on 104000 m³ ktr vesipinnan tason yläpuolella ja siitä noin 2-3 m alaspäin.

Luiskan kaltevuus n. 1:3 portaittain, esimerkiksi noin 3 metrin portaissa suhteessa 1:2–1:3. Yläosaltaan pintamailla verhoten luiskataan 1:2–1:3, ei kuitenkaan vesipinnan alapuolelle. Noin kolme metriä vesipinnan alapuolelta alaspäin louhinta noin 7:1 jyrkkyyteen. Louhintasyvyys vaihtelee täyssyvällä kohdalla 10–13 nykyisestä kalioinnasta. Louhinta etenee kartoissa esitettyjen nuolien mukaan.

Vuositasolla louhittava määrä on keskimäärin 10400 m³ ktr, suurimmillaan louhinta voi olla 50000 m³ ktr. Kallion päältä kuorittavien pintamaiden ja moreenin määrä on noin 5000 m³ ktr. Kuorittavat massat läjitetään läjitysalueille pintamaiden läjitysalueille ja soveltuvilta osin varasto- ja murskausalueen perustamiseen. Kuorittavista massoista osa käytetään myöhemmin maisemointiin, osa voidaan louhinnan edistyessä käyttää suoraan maisemointiin tai varastoida niitä kasoissa alle 3 vuotta.

Ottotoiminnan aikana on louhoksen ympärillä pidettävä lippusiimaa tai kiviesteitä ja maavalleja.

Murskaus

Murskaus alueella tapahtuu siirrettävällä murskausasemalla ja sen toiminta-aika on 25–100 vrk vuodessa. Murskaus aluksi murskausalueella ja myöhemmin louhoksessa. Murske läjitetään läjitysalueelle ja louhokseen.

Louhinta

Louhintatyössä on noudatettava voimassa olevia lakeja ja asetuksia. Alueella ei tulla varastoimaan räjähteitä kulloisenkin louhinnan tarvitsemaa määrää enempää.

Melu ja pöly

Porauksesta ja räjäytyksestä tuleva melu ja pöly on ajoittaista, eikä siitä pitkät etäisyydet huomioiden ole haittaa asutukselle.

Murskauksessa syntyvä melu on lähtötasoltaan 85-100dB. Melutaso vaimenee 500 m matkalla noin 55 dB:iin pelkän etäisyysvaimennuksen takia. Tästä voidaan päätellä, ettei 1,4 kilometrin päässä häiritseviä meluhaittoja esiinny.

Kivipöly on suhteellisen raskasta, mistä johtuen pölyhaitta rajoittuu normaaleissa tuuliolosuhteissa 100–300 m:n päähän murskauspaihasta.

Toiminta	Melutaso	Arvioitu värinävaikutus
poraus, rikotus	Keskimäärin <55 dBA	pieni
murskaus	Keskimäärin <55 dBA	pieni
kuljetus	Keskimäärin <55 dBA	pieni
räjäytys	Keskimäärin <55 dBA	lyhytkestoinen

Poltto ja voiteluaineet

Poltto- ja voiteluaineita varastoidaan alueella vain työkoneiden ja murskauslaitoksen tarvitsema määrä ja ne tulee säilyttää ylätasolla. Polttoainesäiliöiden tulee olla lukittavia. Poltto- ja voiteluaineiden säilytyksessä on noudatettava palavista nesteistä annetun lain ja asetuksen määräyksiä. Työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- ja voiteluaineita eikä hydrauliikanesteitä.

Mahdollisiin öljyvuotoihin varaudutaan varastoimalla alueella riittävä määrä turvetta, johon öljy voidaan imeyttää.

Jätehuolto

Ottotoiminnan aikana on huolehdittava alueen siisteydestä ja jätehuollosta. Jätteitä ei saa säilyttää siten, että niistä aiheutuu naapurikiinteistöjen talousveden pilaantumista. Jätteet on varastoitava siten, että mahdolliset vuodot astioista eivät aiheuta valumia maaperään. Jäteöljy ja talousjäte on toimitettava asianomaisille keräyspaikoille viranomaisten vaatimusten mukaisesti. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä.

Maisemointi ja jälkikäyttö

Louhinta-alueesta muodostuu suunnitelmien ja mahdollisen jatkovaiheen mukaan noin 1 ha:n suuruinen lampi. Vesipinnan tasoksi on arvioitu noin 52.80 N2000. Jyrkänteet loivennetaan 2–3 m vesipinnan alapuolelle noin kaltevuuteen 1:2 – 1:3. Pintamaita levitetään vesipinnan yläpuolella yläluiskissa kallion päälle luiskiksi, jolloin luis-kankaltevuudeksi tulee noin. Läjitysalueet tasataan ja reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Jyrkänteiden ylätaiteeseen laitetaan 0,5–3 kuution kiviasteet 1–2 m välein tai maavallit. Jos kuitenkin jää jyrkkiä kallioseinämiä vesipinnan yläpuolelle, ne kohdat aidataan.

Toiminnan lopettamisen jälkeen on kaikki toiminnan aikana alueelle varastoidut koneen metalliosat ja muu materiaali kuljetettava pois. Varastokasojen pohjat on tasattava ja levitettävä päälle pintamaita. Louhoksen vedenpäällisille luiskille levitetään pintamaita. Kallioulouhoksen luiskalle ajo estetään kiviesteillä. Läjitys ja varastoalueelle ja louhoksen veden yläpuolisiin luiskiin istutetaan tai kylvetään metsää.

Toiminta-ajat

Toiminta	Keskimääräinen toiminta-aika (h/a)	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Mahdolliset poikkeamat toiminta-ajoissa.
Murskaaminen	150	Ma-Pe 06:00-24:00	Menekin mukaan satunnaisesti lauantaina 07:00-18:00
Poraaminen	40	Ma-Pe 7.00-21.00	Menekin mukaan
Rikotus	30	Ma-Pe 08:00-18:00	Menekin mukaan
Räjäyttäminen	3	Ma-Pe 08:00-18:00	Satunnaisesti lauantaina 07:00-18:00
Kuormaaminen ja kuljetus	200	Ma-Pe 05:00-22:00	Satunnaisesti lauantaina 07:00-18:00

Syntyvät tuotteet, raaka-aineet, polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet

Poltto ja voiteluaineita varastoidaan alueella vain työkoneiden ja murskauslaitoksen tarvitsema määrä ja se tulee säilyttää ylätasolla. Niiden säilytyksessä noudatetaan palavista nesteistä annetun lain ja asetuksen määräyksiä. Työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- ja voiteluaineita eikä hydraulikanesteitä. Mikäli ottamistoiminnan aikana on tarvetta pölynsidontaan, se on suoritettava puhdasta vettä käyttäen.

Ottotoiminnan aikana on huolehdittava alueen siisteydestä ja jätehuollosta. Jätteitä ei saa säilyttää siten, että siitä aiheutuu naapurikiinteistöjen talousveden pilaantumisvaaraa. Jätteet on varastoitava siten, että mahdolliset vuodot astioista eivät aiheuta valumia maaperään. Jäteöljy ja talousjäte on toimitettava asianomaisille keräyspaikoille viranomaisten vaatimusten mukaisesti. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä.

Tiedot päästöistä ja niiden vähentämiseksi tehtävistä toimita

Päästö	Päästölähde	Päästön määrä (t/v)
Hiukkaset (sis. pöly)	kevyt polttoöljy	0,0186 t/v
Typen oksidit (NOx)	kevyt polttoöljy	0,39 t/v
Rikkidioksidi (SO ₂)	kevyt polttoöljy	0,35 t/v
Hiilidioksidi (CO ₂)	kevyt polttoöljy	700 t/v

Tiedot maaperän, pohjavesien ja pintavesien suojelemiseksi tehtävistä toimista

Maaperän ja pohjaveden suojelun kannalta ovat keskeisessä asemassa poltto- ja voiteluaineiden sekä mahdollisesti syntyvien erilaisten jätteiden huolellinen käsittely ja varastointi.

Louhintaurakoitsijan huoltoperävaunu, aggregaatti sekä kuormauskalusto säilytetään varastoalueella. Huoltoperävaunussa on ylitäytön estimillä varustetut kaksoisvaip-pasäiliöt polttoaineiden työaikaista säilytystä varten sekä teräskontit lukittavassa teräskontissa.

Louhosaluevedet pumpataan pohjoispuolelle laskeutusaltaaseen, josta ne johdetaan laskuojaan. Kiintoaines laskeutuu altaaseen, josta se vuosittain poistetaan kaivurilla. Pintavalutuksen jälkeen vedet suotuvat olemassa oleviin metsäoijiin. Varastoalueen maanpinnan kallistuksilla ja pohjan muotoilulla varmistetaan, ettei alueelle lammi-koidu pintavesiä. Varasto- ja murskausalueelta vedet valuvat ympäröivään metsään.

Toiminta ei aiheuta jätevesipäästöjä ympäristöön. Tarvittaessa alueelle tuodaan siirrettävä jätevesiasetuksen vaatimukset täyttävä kuivakäymälä, josta kertyvät ainekset toimitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten osoittamaan tyhjennyspaikkaan.

Tiedot syntyvistä jätteistä ja niiden käsittelystä

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/v)	Käsittely- ja hyödyntä-mistapa	Toimituspaikka
Yhdyskuntajäte, jos syntyy	100	Jäteastia	Vestia
Metallijäte, jos syntyy	200	Kontti	metallin keräys
Jäteöljy, jos syntyy	100	Lukittu kontti	Ongelmajätteiden keräykseen
Kiinteä öljyjäte, jos syntyy	30	Lukittu kontti	Ongelmajätteiden keräykseen

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Tielaitoksen julkaisussa Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994 esitettyjen mittaustulosten ja käyrästöjen sekä laitoksen ympäristöolosuhteiden perusteella päiväaikaiset melutasot eivät ylitä valtioneuvoston antamia päiväaikaisen ympäristömelun ohjearvoja lähimpien kiinteistöjen piha-alueilla. Tiedot melupäästöistä ja keinot melupäästöjen vähentämiseksi on esitetty aiemmin.

Alueella, eikä sen välittömässä läheisyydessä ole maisemallisia tai muita suojeluvaurauksia. Alueen ympäristö on metsäaluetta. Nykyiseen tilanteeseen verrattuna kallio-kiven otolla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta maisemakuvaan, koska louhos ei näy metsäautotielle kuin aivan sen kohdalla.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Laitoksen eri työvaiheissa käytetään nykyaikaista ja kunnossa olevaa kalustoa, joka huolletaan ajallaan. Porauskalustona käytetään poravaunua, joka on varustettu pölynkeräyslaitteistolla.

Louhinnassa käytetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia laitteita. Murskauslaitoksena käytetään suojausasteeltaan B-luokan laitosta, jossa pölyn haitallinen leviäminen ympäristöön voidaan estää kastelemalla silloin, kun lämpötila on nollan yläpuolella.

Melua torjutaan murskauslaitoksen koteloinnein ja kumituksin sekä meluvallien ja toimintojen, mm. varastokasojen, oikealla sijoittelulla. Murskaukseen ja siihen kiinteästi liittyvissä toimenpiteissä käytetään parasta käytännön periaatteen mukaista tekniikkaa. Murskaus tehdään louhoksessa mahdollisuuksien mukaan louhoksessa, millä vähennetään oleellisesti meluhahtaa lähimmille kiinteistöille

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Yhteenvedo hakemuksen mukaisista kaivannaisjätteistä on esitetty seuraavassa taulukossa:

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (m ³ ktr)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei-pysyvä maa-aines	Pintamaa	5000	1 ja 3
	Kannot ja hakkuutähteet	300	2 ja 3
Pilaantumaton pysyvä maa-aines	Kivipöly ja kivituhka	100	1
	Vesiseulonta- ja selkeytysaltaiden hie-noaineet		
	Savi ja siltti		
	Sivukivi	200	1 ja 3
	Seulontakivet ja loh-kareet	200	1 ja 3
	Muu, mitä?	-	-
Pilaantunut maa-aines	Mitä?	-	-
Kaivannaisjätteitä yhteensä		5800	-

Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely (taulukossa käytetty numerointi):

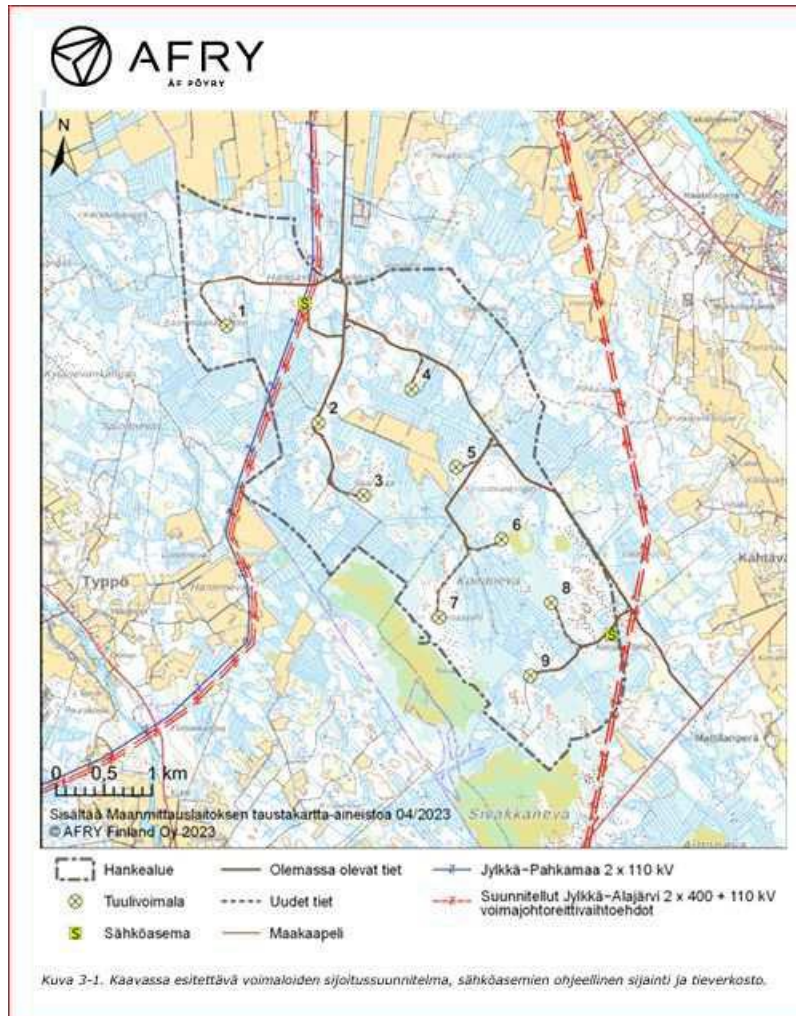
- 1) Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
- 2) Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
- 3) Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jäte-alue.

Alueen kaavatilanne

Maakuntakaava Alavieska. Pohjois-Pohjanmaan alueelle on laadittu vaihemaakuntakaava 2018. Sitä ollaan uudistamassa, mutta uutta ei ole vielä hyväksytty. Alla kartta-ote yhdistelmäkartasta vanhasta kaavasta Alavieskan kohdalta.

Alueelle on laadittu Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava, joka on hyväksytty 10.6.2024. Kaavasta on tehty valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Lähin tuulimyly (4) tulisi louhoksesta kaakkoon noin 400 m:n päähän.

Fingridin uusi rakennettavaksi päätetty Tolosperä Kukonkylä -siirtolinja sijoittuu louhosalueesta itään lähimmillään 3 km:n päähän (kartta yllä).

Luontoarvot

Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston alueelle on tehty kattava luontoselvitys 2020- 2021 (AFRY) ja tämä louhoshanke sijaitsee tällä alueella. Louhoksen kiviaines on pääosin tarkoitettu tuulipuiston tarpeisiin ja sen rakentamisen aikana käytettäväksi

Louhoksen keskiosa on avokalliota, ns kitumaata, jonka ympärillä on metsämaata, jossa kallion päällä on ohut kivennäismaakerros. Alueen länsilaidalla varastoalueen kohdalla on rämettä, jossa ohut turvekerros. Kasvillisuudeltaan alue on pääosin kuivaa kangasta, pienisaraista puolukkaista pintakasvillisuutta. Länsiosassa tuoretta kangasta, suursaraista mustikkaista pintakasvillisuutta.

Ottotoiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta lähialueen luontoon, eikä se alueena merkittävästi eroa lähialueen muusta luonnosta niin, että sillä olisi ympäristöstä poikkeavia luontoarvoja.

Ympäristön kannalta kalliokiven ottaminen mahdollisimman läheltä rakennettavaa aluetta vähentää hiilidioksidipäästöjä ja ympäristörasitusta. Vähävesistöisellä alueella alueelle muodostuva lampi monipuolistaa alueen luontoarvoja ja lampea voidaan hyödyntää esimerkiksi uimapaikkana.

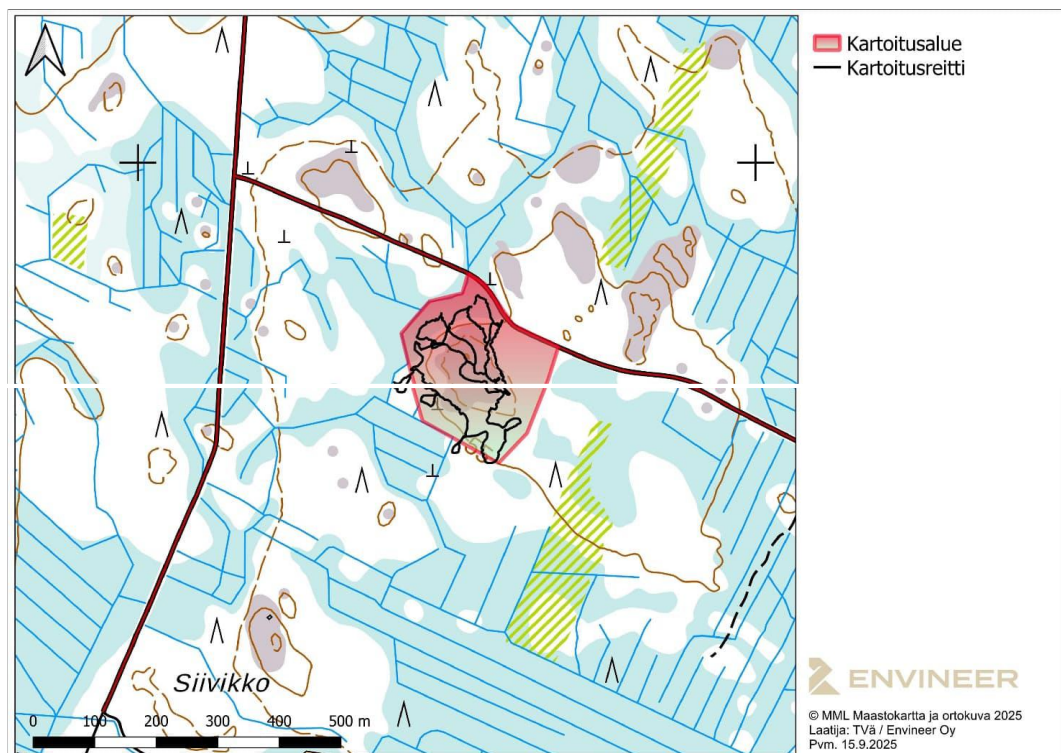
Osayleiskaavan toteutuminen

Louhoksen toteuttaminen edistää Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan toteuttamista, koska sieltä saadaan tarvittavaa kiviainesta. Alue sijaitsee kaava-alueella ja etäisyydet rakennuskohteisiin ovat lyhyet. Tästä syystä rakennuskustannukset pienenevät ja ympäristöhyödyt ovat merkittäviä päästöjen vähentyessä. Lisäksi raskas liikenne yleisillä teillä vähenee, kun kiviainesta ei tarvitse kuljettaa kauempaa. Räjätystyöt käytännössä ajoittuvat rakentamisaikaan, jolloin hankkeella ei ole vaikutusta tuulipuistolle.

Luontoselvitys

Hakija on toimittanut hakemuksen liitteenä luontoselvityksen 16.9.2025. Luontoselvitys on laadittu Envineer Oy:n toimesta.

Markku Myntti Ky hakee maa-ainesten ottolupaa ja ympäristölupaa Siivikon kallioalueella Alavieskassa. Alueelle tehtiin kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 27.8.2025 hakijan toimeksiannosta. Hakemus kohdistuu kiinteistöille Mutka 9-410-5-27, Ylikahma 9-401-1-189 ja Uusitalo 9-401-5-22. Suunnitellun ottoalueen pinta-ala on noin 1,55 hehtaaria. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys kohdistettiin koko ottoalueelle ja sen välittömään läheisyyteen (kuva 1). Tutkitun alueen pinta-ala oli 4,5 hehtaaria. Työn yhteydessä tarkasteltiin alueen potentiaalia EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajien esiintymiseen (mm. liito-orava ja lepakot).

Selvitysalueelle tehtiin 27.8.2025 klo 9–11 kartoituskäynti, jolloin tarkasteltiin luontotyyppit ja kasvillisuus. Samalla tarkkailtiin myös lintuja, muita eläimiä ja kiinnitettiin huomiota alueen sopivuuteen EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeille, sekä EU:n luontodirektiivin IV-liitteen mukaisille lajeille, jotka vaativat erityistä suojelua. Maastotyön ja tulosten analysoinnin suoritti Tuomas Väyrynen (luontokartoittaja EAT) Envineer Oy:stä. Luontotyyppien luonnontilaisuutta arvioitiin 6-portaisella asteikolla. Luokittelu on muodostettu Lindholmin ja Tuomisen (1993), Valtioneuvoston (2012) sekä Kontulan ja Raunion (2018) esittämien perusteiden mukaan (taulukko 1). Uhanalaisuus arvioitiin niiltä luontotyypeiltä, joiden luonnontilaisuus oli luokkaa 3–5. Muissa luokissa ja turvekankailla luonnontilaisuuden tulkitaan niin selvästi muuttuneen, ettei uhanalaisuuden arviointi ole tarkoituksenmukaista.

Lisäksi raportointivaiheessa kohteiden arvottamiseen käytettiin 4-portaista LUOPAS-oppaan mukaista arvoluokitusta (Mäkelä & Salo 2023). Erotettavat arvoluokat ovat

- Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet
- Luokka 2: Erityisen tärkeät kohteet
- Luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet
- Luokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet.

Luokassa 1 ovat lainsäädännöllä turvatut kohteet, joihin ei liity tapauskohtaista harkintaa. Näitä ovat mm. luonnonsuojelualueet, luonnonsuojelulla ja vesillä suojeltujen luontotyyppien esiintymät, luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä luontodirektiivin liitteen II lajien ja lintudirektiivin liitteen I lajien rajatut esiintymät. Luokassa 2 ovat kohteet, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä. Kriteerejä ovat esimerkiksi alueen merkitys ekologisen verkoston kannalta sekä luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus. Luokan 3 kohteet ovat monimuotoisuutta turvaavia kohteita ja ne ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä.

Kriteereinä ovat mm. alueen tärkeys ekologisen verkoston kannalta, luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus sekä hallinnollinen asema. Luokassa 4 ovat monimuotoisuutta tukevat kohteet. Ne ovat usein paikallisesti tärkeitä, ja niiden huomioimisessa tarvitaan muita luokkia enemmän tapauskohtaista harkintaa. Luokkaan voi kuulua esimerkiksi alueellisesti uhanalaisten tai silmälläpidettävien lajien ja luontotyyppien esiintymät ja metsäkanalintujen soidinpaikat. Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet otetaan arvottamisessa myös aina huomioon.

Arvoluokkien ulkopuolelle jää niin sanottu tavanomainen luonto, kuten metsätalouden piirissä olevat talousmetsät tai ojitetut suot, joilla ei arvioida olevan erityistä arvoa luonnon monimuotoisuuden tai ekologisten yhteyksien kannalta. Tällaisilla kohteilla voi silti olla arvoa virkistysalueina, mikä on hyvä ottaa suunnittelussa erikseen huomioon. Luokat on esitelty taulukossa (taulukko 2).

Taulukko 1. Luonnontilaisuuden luokittelu Lindholmin ja Tuomisen (1993), Kontulan ja Raunion (2018) sekä Valtioneuvoston (2012) perusteiden mukaan.

LT-luokka	Luonnontilaisuus	Selite, metsä / suo
5	Luonnontilainen	Luontotyypeillä ei ole merkkejä ihmistoiminnasta tai metsätaloudesta. Puusto on luontaisesti syntynyttä, kerroksellista ja eri-ikäistä. Lahopuuta ja kuolevia puita esiintyy yleisesti. Tavataan yleensä suojelualueilla ja niiden ulkopuolella harvinaisia. <i>Suolla ja sen välittömässä läheisyydessä ei häiriötekijöitä.</i>
4	Luonnontilaisen kaltainen	Luontotyypeillä metsätaloustoimet ja merkit ihmisen toiminnasta ovat olleet vähäisiä. Puusto on pääasiassa luontaisesti syntynyttä, kerroksellista ja eri-ikäistä. Lahopuuta ja kuolevia puita esiintyy jonkin verran. Luontotyyppin edustavuus on hyvä. <i>Suon välittömässä läheisyydessä tai reunassa häiriö(itä), esim. oja, tie tms., jotka eivät aiheuta näkyvää muutosta suolla. Osassa keidassoiden laiteita voi kuitenkin olla vesitalouden muutoksia.</i>
3	Kohtalainen	Luontotyypeillä on havaittavissa merkkejä metsätaloustoimista, esim. kantoja tai harvennuksen merkkejä. Voi esiintyä useampaa puusukupolvea ja vähäisessä määrin kuolevia puita tai lahoppuustoa. <i>Valtaosa suosta ojittamatonta. Aapasuon reunaojitus ei kauttaaltaan estä vesien valumista suolle eikä luonnollista vaihtelua kangasmetsään (tms.); merkittävää kuivahtamista ei suon muissa osissa. Keidassoiden laideosissa voi olla laajalti vesitalouden muutoksia.</i>
2	Heikko	Kohteella on havaittavissa selviä merkkejä metsänkäsitteystä tai muusta ihmistoiminnasta. Luonnontila on selvästi muuttunut ja luonnonmetsien ominaispiirteitä ei ole havaittavissa. <i>Suolla ojitettuja ja ojittamattomia osia. Ojitus estää hydrologisen yhteyden suon ja ympäristön välillä. Osalla ojittamatonta alaa kuivahtamista. Keidassoilla ojitus on muuttanut myös reunaluisun ja keskustan vesitaloutta.</i>
1	Muuttunut	Voimakkaasti käsitelty luontotyyppi. Yksipuolinen ja tasaikäinen puusto. Hakkuutähteet ainoa lahoppuun muoto. Esim. muokatut nuoret ja varttuneet kasvatusmetsät. <i>Vesitalous muuttunut kauttaaltaan, kasvillisuusmuutokset selviä.</i>
0	Voimakkaasti muuttunut	Voimakkaasti käsitelty kohteet, joissa sekä puusto, pohjakasvillisuus ja maapohja ovat muuttuneet. Esim. avohakkuut ja taimikot. <i>Muuttunut peruuttamattomasti: vesitalous muuttunut, kasvillisuuden muutos edennyt pitkälle.</i>

Taulukko 2. Luontoarvojen merkittävyyden arvottamisessa käytetyt arvoluokat 1–4 ja niihin kuuluvat kohteet (Mäkelä & Salo 2023).

Arvaluokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet	Arvaluokka 2: Eriyksen tärkeit kohteet	Arvaluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Arvaluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet
Aina huomioitavat - Luonnonsuojelualueet - Natura 2000 -alueet - Suojeluun varatut alueet - LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajatut esiintymät - LSL:n tiukasti suojeltujen luonto-tyyppien esiintymät - Vesilain suojellut luontotyytit - Luontodirektiivin liitteen IV a lajin lisääntymis- ja levähdyspaikat - Luontodirektiivin liitteen IV b kasvilajien esiintymispaikat - LSL:n erityisesti suojeltavien lajien rajatut esiintymispaikat - Luontodirektiivin liitteen II lajin sekä lintudirektiivin liitteen I lajin ja niitä vastaavien muuttolintujen rajatut esiintymispaikat - LSL 73 § suurten petolintujen toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut	Aina huomioitavat - Valtakunnallisesti arvokkaat luonto-kohteet¹ - Ekologisen verkoston kannalta erittäin tärkeit kohteet - Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet² - Uhanalaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät - Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät - Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien merkittävät esiintymät - Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille erittäin tärkeit kohteet³	Aina huomioitavat - Ekologisen verkoston kannalta tärkeit kohteet - Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat muut kokonaisuudet²	Aina huomioitavat Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet
Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat Maakunnallisesti arvokkaat luonto-kohteet⁴	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat - Maakunnalle ominaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät - Maakunnan vastuulajien merkittävät esiintymät	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat

Arvaluokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet	Arvaluokka 2: Eriyksen tärkeit kohteet	Arvaluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Arvaluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet
Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat - Luontodirektiivin liitteen IV a lajin tärkeit kulkuyhteydet ja siirtymäreitit - LSL 95 §:n luonnonmuistomerkit	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat - LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajaamattomat esiintymät - Luontodirektiivin liitteen II lajin rajaamattomat merkittävät esiintymispaikat - Lepakoille tärkeit saalistusalueet⁴	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat - Paikallisesti arvokkaat luontokohteet¹ - Uhanalaisten luontotyyppien muut esiintymät - Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien muut esiintymät - Uhanalaisten lajien muut esiintymät - Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille tärkeit kohteet³ - Luontodirektiivin liitteen II lajin muut esiintymispaikat	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat - Silmälläpidettävien luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ - Alueellisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ - Kohteet, joilla esiintyy yksittäisiä huomionarvoisia, pienpiirteisiä luonnonarvoja - Lajistollisesti arvokkaat uusympäristöt - Muut monimuotoisuutta tukevat kohteet

¹ hävittämiskieltoalueen (LSL 82 § yleispoikkeus) aluetta saa käyttää maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan ja rakennuksiin sekä laitteita tarkoituksensa mukaisesti. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Yleispoikkeus ei koske teollisen mittakaavan toimintaa.

² ennalta tunnetut, aiemmin tehdyissä selvityksissä rajatut kohteet

³ erityisesti huomioitavien ja silmälläpidettävien luontotyyppien ja/tai lajien muodostamat kokonaisuudet

⁴ pesimä-, levähdys-, ruokailu-, talvehtimis- ja sulkimisaueet sekä metson ja teeren soidinpaikat

⁵ sopimus Euroopan lepakoiden suojelusta (EUROBATS)

⁶ tapauskohtainen asiantuntijatulokinta arvaluokasta

Kartoitettu alue on kokonaisuudessaan metsäinen ja kohteella on selkeästi harjoitettu metsätaloutta monin paikoin (kuva 2). Kohteelta tulkitut luontotyytit on esitetty taulukossa 3. Luokittelut on teoksen Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 mukaista. Luontotyyppien uhanalaisuus on arvioitu kohteille, joiden luonnontilaisuus on vähintään kohtalainen.

Kuva 2. Siivikon selvitysalueen luontotyytit.

Selvitysalueetta voidaan pitää tavanomaisena metsäluontona, jolla harjoitetaan metsätaloutta. Kohteen edustavimmat osat ovat luonnontilaisen kaltainen varttunut kuivan kankaan männikkö kuviolla 2 ja luonnontilaisuudeltaan kohtalaiset kalliometsä (kuvio 3) ja tuoreen kankaan varttunut kuusikko (kuvio 4). Kohteet eivät kuitenkaan sisällä erityisiä luontoarvoja ja ovat lisäksi pinta-alallisesti vaatimattomia. Niitä ei voi siten pitää uhanalaisten luontotyyppien merkittävänä esiintymänä alueelliset erityispiirteet huomioiden, eikä niitä ole sijoitettu LUOPAS-oppaan mukaisiin arvoluokkiin.

Kohde voidaan kokonaisuudessaan luokitella ns. tavanomaiseksi luonnoksi. Selvitysalueella ei havaittu suojelunarvoisia kasvilajeja. Alueella ei arvioida esiintyvän EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeja kasvillisuuden ja luontotyyppien perusteella. Lisäksi alue pienikokoinen ja metsätalousalueen ympäröimä. Vastaavia kallioisia metsäalueita on lähiseudulla lukuisia.

Asian käsittely

Kuuleminen

Hakemuksesta on kuulutettu 13.2. - 24.3.2025 Alavieskan kunnan verkkosivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Hakemuksesta ja kuulutuksesta on ilmoitettu Alavieska-lehdessä 13.2.2025. Hakemuksesta on lisäksi tiedotettu kirjeitse lupahakemuksen kohteena olevan kiinteistön rajanaapureille ja muille asianosaisille 600 metrin etäisyydellä laitoksen reunasta.

Asiaa ei katsottu tarpeelliseksi kuuluttaa uudestaan 10.4.2025 päivätyn täydennyksen ja 16.9.2025 päivätyn luontoselvityksen jälkeen. Täydennyksen myötä lupahakemusta ei ole muutettu niin olennaisesti, että kuuleminen olisi ollut tarpeen tehdä uudestaan.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot terveysturvaviranomaiselta (Ylivieskan kaupungin ympäristöterveydenhuolto), Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta ja Alavieskan kunnan kaavoitusviranomaiselta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto ei antanut asiassa lausuntoa.

Ylivieskan kaupungin ympäristöterveydenhuolto on antanut lausuntonsa 17.3.2025. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

Lausunto maa-ainesten otto luvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuksesta, Markku Myntti ky, Alavieska

Alavieskan kunnan ympäristötarkastaja on pyytänyt Ylivieskan ympäristöterveydenhuollolta lausuntoa maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemuksesta. Hakemuksen mukainen toiminta käsittää maa-ainesten ottamista sekä kalliokiviaineksen murskausta ja seulontaa, porausta, rikotusta, räjäyttämistä, kuormausta sekä kuljettamista.

Hakijana on Markku Myntti Ky. Hakemus koskee kiinteistöjä Mutka 9-410-5-27, Ylikahma 9-401-1-189 ja Uusitalo 9-410-5-22, jotka sijaitsevat Alavieskan kunnassa Sii-vikon alueella. Alue on noin viiden kilometrin etäisyydellä Alavieskan keskustasta.

Ottamislupaa haetaan 10 vuodeksi. Hakemuksen mukainen kalliokiviaineksen ottamismäärä on noin 104 000 k-m³, jolloin vuotuinen ottomäärä olisi 10 400 k-m³ {korkeimmillaan 50 000 k-m³ Hakemuksen mukainen suunnitelma-alue on noin 3,4 ha, josta ottoalue on noin 1,55 ha. Lähin asuttu talo sijaitsee noin 3000 m etäisyydellä alueesta. Maa-ainestenottoalue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Hakemuksen mukaan pölyn leviämistä estetään käyttämällä poravaunua, joka on varustettu pölynkeräyslaitteistolla. Tarvittaessa käytetään kastelua. Liikenteen aiheuttamaan pölyhaittaa torjutaan tarvittaessa teitä kastelemalla. Hakemuksen mukaan melua torjutaan murskauskalvojen koteloinnein ja kumituksin sekä meluvallien ja toimintojen sijoittelulla. Louhinnassa ja murskauksessa tullaan käyttämään parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia laitteita.

Ylivieskan ympäristöterveydenhuolto esittää lausuntonaan seuraavaa: Hakemuksen mukaista toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen estyy. Toiminta-alueen sijainti huomioiden ja toimittaessa hakemuksessa esitettyjen suunnitelmien mukaisesti, terveyshaittojen syntyminen lähialueen asukkaille on epätodennäköistä.

Alavieskan kunnan kaavoitusviranomaisena on antanut lausuntonsa 28.04.2025. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

"Alavieskan kunnan ympäristötarkastaja pyytää lausuntoa Alavieskan kunnalta koskien Markku Myntti Ky:n hakemaa maa-ainesten yhteiskäsittelylupaa varten. Maa-aines- ja ympäristölupa koskee kalliokiviaineksen ottamista ja murskaamista Alavieskan kunnassa kiinteistölle Mutka 9-410-5- 27, Ylikahma 9-401-1-189 ja Uusitalo 9-401-5-22. Lisäksi toimintaan liittyy kalliokiven murskausta ja seulontaa, porausta, rikotusta, räjäyttämistä, kuormausta sekä kuljettamista. Ottamisalue sijaitsee noin Alavieskan keskustasta noin viiden kilometrin päässä, Käännänselästä etelään menevän metsäautotien ja siitä Alavieskantielle menevän tien varressa Siivikon alueella. Alue sijaitsee keskustasta katsottuna luoteessa. Alue sijaitsee Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueella ja sinne on asetettu rakennus- ja toimenpidekielto. Kunnanhallitus on kuitenkin myöntänyt Markku Myntti Ky:lle poikkeuslupan rakennus- ja toimenpidekiellosta ko. alueelle (Khall 18.02.2025 § 27). Oheismateriaalina lausuntopyyntö, yhteiskäsittelylupahakemus, selostus täydennyksin sekä kaavakartta.

Kalliokiviaineksen otto vaatii ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaista ympäristölupaa. Yhteislupaa haetaan 10 vuodeksi kalliokiven louhimista ja murskaamista varten kaikkiaan 104000 m³ ktr -määrälle. Lupaa haetaan ympärivuotiselle toiminnalle, myös kesäaikaan. Murskeen käyttö kohteet ovat pääasiassa alueen tiestön ja infran rakentaminen, kunnossapito sekä muu rakentamistoiminta, esimerkiksi tuulivoimapuiston tarpeet. Murskattavat tuotteet varastoidaan vieressä olevalle varastoalueelle ja osin louhokseen. Toiminnan ympäristövaikutukset tulevat olemaan vähäiset alueen sijainnin vuoksi. Lähin asuttu talo on Haapaperällä noin 3 km päässä. Alueen pintavedet johdetaan pumppaamalla ottoalueen pohjoispuolella rakennettavaan laskeutusaltaaseen ja sieltä edelleen laskuojaan. Suunnitelman mukaan toteutettuna ei toiminnasta aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia. Louhoksesta muodostuu toiminnan lopettamisen jälkeen lampi, ja ympärysalueet metsitetään.

Alueella, jolla on voimassa toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, maa-aineslupa voidaan myöntää, mikäli ottaminen ei haittaa huomattavasti kaavan laatimista tai muuttamista eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen

rajoitusten kanssa. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Kaavan laatimisen yhteydessä on jo yleensä ratkaistu ottamiseen liittyvät suojelu- ja maisemakysymykset, joten maa-ainelupamenettelyssä tulee selvittää lähinnä kyseisten seikkojen ajantasaisuus ja varmistaa, ettei maa-ainesten ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen

Louhoksen keskiosa on avokalliota ns kitumaata jonka ympärillä on metsämaata jossa kallion päällä on ohut kivennäismaakerros. Alueen länsilaidalla varastoalueen kohdalla on rämettä jossa ohut turvekerros. Kasvillisuudeltaan alue on pääosin kuivaa kangasta pienisaraista puolukkaista pintakasvillisuutta. Länsiosassa tuoretta kangasta suursaraista mustikkaista pintakasvillisuutta. Ottotoiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta lähialueen luontoon eikä se alueena merkittävästi eroa lähialueen muusta luonnosta niin että sillä olisi ympäristöstä poikkeavia luontoarvoja. Ympäristön kannalta kalliokiven ottaminen mahdollisimman läheltä rakennettavaa aluetta vähentää hiilidioksidipäästöjä ja ympäristöärsitusta. Vähävesistöisellä alueella alueelle muodostuva lampi monipuolistaa alueen luontoarvoja ja lampea voidaan hyödyntää esimerkiksi uimapaikkana. Louhoksen toteuttaminen edistää Hangaskurun osayleiskaavan toteuttamista koska sieltä saadaan tarvittavaa kiviainesta. Alue sijaitsee kaava-alueella ja etäisyydet rakennuskohteisiin ovat lyhyet. Tästä syystä rakennuskustannukset pienenevät ja ympäristöhyödyt ovat merkittäviä päästöjen vähentyessä. Lisäksi raskas liikenne yleisillä teillä vähenee, kun kiviainesta ei tarvitse kuljettaa kauempaa. Räjätystyöt käytännössä ajoittuvat rakentamisaikaan jolloin hankkeella ei ole vaikutusta tuulipuistolle. Nyt haettavana oleva ottoalue sijaitsee muutoksenhaun alaisena olevan osayleiskaavan LUO4-alueella. Alueella on muutoksenhaun takia voimassa oleva rakennus- ja toimenpidekielto, johon kuitenkin on myönnetty poikkeamislupa. Kaavassa oleva LUO4- kohde on yleinen koko kaava-alueella ja toiminnalla on vähäisiä vaikutuksia kaavan sisällön toteuttamiseen. Lupahakemuksessa haetaan lupaa YSL 28 §:n mukaiselle toiminnalle. Kyseinen pykälä (luvanvaraisuus pohjavesialueella) ei tässä kohteessa ole kyseessä.

Kunnanhallitus lausuu kaavoitusviranomaisena kunnan ympäristötarkastajalle yllä olevan lausunnon”

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut lausuntonsa 10.6.2025. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lausuu hakemuksesta seuraavaa

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (jäljempänä ELY-keskus) toteaa, että lupahakemuksessa ja sen täydennyksessä on esitetty puutteellisesti hankealueen kaavoitustilannetta, eikä hakemuksen lähtötiedoissa ja hankesuunnittelussa ole huomioitu riittäväällä tavalla alueelta saatavissa ollutta luontotietoa.

Osayleiskaavassa kallioalue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M), jolla suunnittelumääräyksen mukaan sallitaan maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Lisäksi kallioalue on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta huomioitava kohteena (luo-4). Kaavaselostuksen mukaan luo-4-kohteet ovat kalliikohteita, jotka on sisällytetty silmälläpidettävien (NT) kalliometsien luontotyyppiin. Kalliopaljastumat on merkitty kaavakartalle maastotietokannan mukaan. Kaikkia kalliikohteita ei

ole inventoitu. Kaavamääräyksen mukaan ”Alueella sijaitsee luonnon monimuotoisuutta turvaavia arvoja. Tuulivoimaloiden, huoltoteiden ja maakaapeliin sijoittumisessa tulee pyrkiä turvaamaan alueen luontoarvot.” Lisäksi yleismääräyksissä todetaan, että ”tuulivoimaloiden, tuulivoimaloiden huolto- ja rakentamisteiden sekä nykyisten perusparannettavien teiden ja sähkönsiirtolinjojen sijoittamisessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet ja muinaisjäännökset. Tarvittaessa ne tulee merkitä maastoon.” ELY-keskus toteaa, että kallioaineksen otolla on vähintäänkin vastaavat vaikutukset alueen luontoarvoihin kuin mitä tuulivoimapuiston rakenteilla.

ELY-keskus toteaa, että nyt haettavana olevan ja osayleiskaavassa luo-4-kohteeksi merkityn hankealueen luontoarvot eivät tulleet ilmi lupahakemuksen asiakirjoista, eikä kohdetta ole ilmeisesti YVA- ja kaavamenettelyjen yhteydessä inventoitu. ELY-keskus katsoo, että hakijan tulee selvittää alueen luontoarvot. ELY-keskus ottaa kantaa luvan myöntämisen edellytyksiin, kun lupahakemusta on täydennetty luontoselvityksellä.

Arkeologisen kulttuuriperinnön ja muun kulttuuriympäristön osalta ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa.”

Muistutukset

Hakemuksesta on jätetty yksi muistutus 18.3.2025

”Markku Myntti Ky:n hakemus koskien maa-aines- ja ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottamiselle ja murskaamiselle Alavieskan kunnassa.

Hakemuksen osalta lausumme seuraavaa:

Hakijan esittämä suunniteltu louhosalue sijaitsee Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen sisäpuolella. Louhosta lähimpänä oleva, rakennusluvitettu tuulivoimala sijaitsee noin 450m päässä. Prokon Wind Energy Finland Oy:llä (Prokon) on ensimmäiselle etusijalle rekisteröidyt vuokraoikeudet, jotka kohdistuvat kiinteistöihin Mutka 9-410-5-27 ja Ylikahma 9-401-1-189.

Suunnittelun louhoksen hakemuksessa haetaan toiminta-aikaa 10 vuodeksi. Prokon edellyttää mahdollisen louhosluvan myöntämistä ehdollisena niin, että kiven irrottaminen, räjäyttämällä tai ilman, lopetetaan ennen lähimpänä olevan tuulivoimalan perustusten rakentamistöiden aloittamista.

Hangaskurunkankaan tuulipuiston osayleiskaava-alueen kiinteistöjen maanvuokraoikeuksien haltijana Prokon edellyttää kuulemista asianosaisena Markku Myntti Ky:n Hangaskurunkankaan louhoslupahakemuksen käsittelyn valitusaikana sekä päätöksen toimittamista Prokonille.”

Hakijan kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa hakemuksesta anetuista lausunnoista ja muistutuksista. Hakija on ilmoittanut, ettei anna vastinetta.

Luontoselvityksen jälkeiset lausunnot

Luontoselvitys toimitettiin sähköpostitse ELY-keskukselle 16.9.2025. ELY-keskus ilmoitti sähköpostitse 24.9.2025, ettei katso tarpeelliseksi lausua asiasta.

Ratkaisu

Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Markku Myntti Ky:lle maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukaisen yhteiskäsittelyluvan kalliokiviaineksen ottamiselle, louhinnalle ja murskaukselle. Lupa koskee hakemusasiakirjoissa esitettyä aluetta, kiinteistöjä Mutka 9-410-5-27, Ylikahma 9-401-1-189, Uusitalo 9-401-5-22.

Lupa myönnetään edellyttäen, että toiminnassa noudatetaan tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja muilta osin toimitaan hakemuksen ja siihen liitettyjen suunnitelma-asiakirjojen mukaisesti.

Lupamääräykset

Yleiset lupamääräykset

1. Laitoksen toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010), ellei tässä päätöksessä annettavissa lupamääräyksissä muuta määrätä.
2. Kalliokiven louhintaa ja murskausta tulee harjoittaa kiinteistöjen ottoalueella lupahakemuksen liitteenä olevien suunnitelmakarttojen mukaisesti, sekä poikkileikkauskuvia noudattaen.

Luvan voimassaolo, tuotantomäärä ja toiminta-aika

3. Lupa on voimassa siihen saakka, kunnes luvassa sallitut maa-ainekset on otettu loppuun, kuitenkin enintään 26.2.2036 saakka. Sallittu ottamismäärä on enintään 104 000 k-m³. Vuotuinen ottamismäärä on keskimäärin 104 00 k-m³ ja suurimmillaan määrä on 50 000 k-m³. Mikäli vuotuinen ottamismäärä poikkeaa suunnitellusta, tulee siitä ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle vuotuisen valvontamaksun muuttamiseksi.
4. Laitoksella saa valmistaa kalliomursketta korkeintaan 29 000 t/v ja maksimissaan 130 000 t/v. Mikäli vuotuinen murskaus määrä poikkeaa suunnitellusta, tulee siitä ilmoittaa välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle.
5. Louhinta, murskaus ja muut runsaampaa melua aiheuttavat toiminnot ovat alueella kielletty viikonloppuisin ja yleisinä pyhä- ja juhlapäivinä lukuun ottamatta alempana kuormaamisen ja kuljetuksen kohdalla sovellettavaa poikkeusta.
6. Kiviaineksen murskausta voi suorittaa arkisin ma-pe klo 6.00–24.00, poraus on sallittu arkisin ma-pe klo 7.00–21.00, rikotus arkisin ma-pe klo 8.00–18.00 ja räjäytykset ovat sallittuja arkisin ma-pe klo 8.00–18.00. Kuormausta ja kuljetusta

sallitaan tehtäväksi arkisin ma-pe klo 5.00–22.00. Lisäksi kuormaamista ja kuljetusta voidaan harjoittaa lauantaisin klo 7.00–18.00.

7. Louhinnan ja murskaamisen aloittamisesta on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Samalla on ilmoitettava mahdollinen urakoitsija yhteystietoineen ja esitettävä arvio toiminnan kestosta. Toimintajakson päättymisestä on niin ikään ilmoitettava lupaviranomaiselle.

Toiminnan aloittaminen

8. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvan hakijan on jätettävä Alavieskan kunnalle 15 000 euron suuruinen vakuus jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmentamiseksi ja ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttumisen varalta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kuusi kuukautta luvan päättymisen jälkeen eli vähintään 26.8.2036 saakka. Vakuuden määrää on mahdollista eri päätöksellä muuttaa luvan voimassaoloaikana. Vakuuden hyväksyy tekninen johtaja.

Maa-ainesten ottaminen ja pohjaveden suojelu

9. Ottamisen saa toteuttaa enimmillään tasoon +47 (N2000). Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkitöjä, joiden säilymisestä alueella on huolehdittava.
10. Ottamisalueesta ei saa aiheutua missään toimintavaiheessa vaaraa ympäristölle. Ottamisalue tulee merkitä maastoon selvästi. Koko toiminnan ajan tulee ottamisalueen reunan ympärillä olla selvästi maastossa havaittava lippusiima tai vastaava. Kalliojyrkänteiden reunoille tulee asettaa selvästi havaittavat lohkariekat tai muut esteet putoamisen estämiseksi.

Aitojen, maapenkereiden ja kiviasteiden kuntoa tulee tarkkailla ja tarvittaessa korjata niin, että alueella mahdollisesti liikkuville ihmisille tai eläimille ei aiheudu tarpeettomia vaaratilanteita. Alueen ympärille on asennettava varoitustaulut varoittamaan sivullisia alueella liikkumisen vaarallisuudesta. Tarvittaessa ottamisalueelle johtava tie on suljettava lukittavalla puomilla.

Ottaminen sekä kiviainesten kuljetukseen liittyvät tiejärjestelyt tulee toteuttaa siten, että ottamisalueen läheisille kiinteistöille säilyy esteetön kulkumahdollisuus koko ottamistoiminnan ajan ja sen jälkeen. Liikenteestä ei saa koitua kohtuutonta haittaa naapureille.

11. Toiminta on järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi. Maa-ainesesiintymää tulee hyödyntää säästeliäästi ja taloudellisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.
12. Ulkopuolisten pintavesien pääsy louhokseen tulee estää rakenteellisilla ratkaisuilla, kuten maavalleilla ja -kynnyksillä. Ottamisesta ei saa aiheutua pohjaveden pinnan tason pysyvää muuttumista tai pohjaveden laadun vaarantumista. Pohjaveden keinotekoinen alentaminen ei ole sallittua.

13. Toiminnassa käytettävien työkoneiden tankkauspaikka tulee sijoittaa alueelle siten, että vaaraa polttonesteiden tai muiden veden laadulle haitallisten aineiden kulkeutumisesta pohjaveteen ei ole.

Poltto-, voiteluöljyn ym. ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi, koneiden ja autojen säilytys ottamisalueella on kielletty, ilman sellaisia suojarakenteita, joilla maaperän sekä pohjaveden pilaantumisvaara poistetaan. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista sekä kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Koneiden pienimuotoisiakaan huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa kaivannon pohja-alueilla. Suuremmat huolto- ja korjaustyöt tulee tehdä ottamisalueen ulkopuolella, alueella, jossa on suojarakenteilla poistettu maaperän sekä pohjaveden pilaantumisvaara.

Polttoainesäiliöt ja muut haitalliset kemikaalit tulee poistaa alueelta kunkin toimintajakson päätyttyä. Aina säiliön siirron yhteydessä maaperä tulee tarkastaa ja mahdolliset valumat tulee poistaa sekä toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn.

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään sekä pohjaveteen on estettävä kaikissa ottamisen vaiheissa. Mikäli maaperään tai pohjaveteen onnettomuuden seurauksena pääsee öljyä tai muuta veden laadulle haitallista ainetta, on siitä välittömien torjuntatoimenpiteiden lisäksi ilmoitettava pelastuslaitokselle ja Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Saatavilla tulee olla riittävästi sopivaa imeytismateriaalia.

Vesien johtaminen

14. Louhokseen kertyvät vedet tulee johtaa laskeutusaltaan kautta laitosalueen ulkopuolelle metsäojiin. Laskeutusaltaaseen kertyvä kiintoaines tulee tyhjentää riittävän usein siten, ettei kiintoaineksia pääse kulkeutumaan alueen ympäristöön.

Kiviaineksen otto ja vesien johtaminen ottamisalueelta ei saa aiheuttaa vettymistä eikä muutakaan vahinkoa muilla kiinteistöillä. Luvan haltijan on varmistettava, että alapuoliset ojat riittävät pumpattavalle vesimäärälle, ja säännösteltävä vesien pumpppausta alapuolisten ojien vetokyvyn mukaan. Lisäksi luvan haltijan on tarvittaessa avattava alapuolisia ojia sekä sovittava asiasta asianomaisten kiinteistönomistajien kanssa

Meluntorjunta

15. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla päivisin klo 7.00–22.00 ekvivalenttimelutasoa 55 dB (LA_{eq}), eikä muina aikoina ekvivalenttimelutasoa 50 dB (LA_{eq}).

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien asuinrakennusten asuintiloissa päivisin klo 7–22 ekvivalenttimelutasoa 35 dB (LA_{eq}), eikä muina aikoina ekvivalenttimelutasoa 30 dB (LA_{eq}). Öinen (klo 22–7) unihäiriötä aiheuttava melu,

joka erottuu selvästi taustamelusta, ei saa ylittää yhden tunnin (1 h) 25 dB ekvivalenttimelutasoa (LA_{eq}), mitattuna niissä tiloissa, jotka ovat tarkoitettuja nukkumiseen.

Jos melu sisältää iskumaista tai kapeakaistaista melua mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista raja-arvoon.

Mikäli ilmenee, että toiminnasta saattaa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa, tai muutoin on syytä olettaa, että valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädetyt melun ohjearvot ylittyvät häiriintyvissä kohteissa, voi lupaviranomainen velvoittaa luvan haltijan selvittämään melutilanteen ja poistamaan meluhaitan.

16. Luvan haltijan tulee riittävin suojaustoimenpitein estää räjäyttämisestä, louhinnasta, murskaamisesta, kuormaamisesta ja kuljettamisesta aiheutuvan haitallisen melun leviäminen alueen ympäristöön.

Murskauslaitos on murskausta suoritettaessa pyrittävä sijoittamaan niin, että voimakkain ääni ei lähde lähimpien häiriintyvien kohteiden kuten asuinkiinteistöjen suuntaan. Kiviaineksen murskaus on toiminnan edetessä suoritettava mahdollisuuksien mukaan louhoksen pohjalla.

Kiviaines- ja muiden maa-ainesten varastokasat on sijoitettava siten, että ne estävät melun leviämisen ensisijaisesti melulle altistuvien kohteiden suuntaan. Räjäytystyön mitoitus ja laajuus tulee mahdollisuuksien mukaan suunnitella ja toteuttaa siten, että ympäristöön johtuvaa melua ja tärinää voidaan rajoittaa.

Pölyntorjunta

17. Louhinta ja murskaus tulee toteuttaa siten, että pölyn leviämistä ympäristöön estetään mahdollisimman tehokkaasti. Murskauslaitoksen ja varastokasojen sijoittelulla on estettävä häiritsevän pölyn leviäminen ympäristöön. Murskausalueen pölypäästöjä on tarvittaessa rajoitettava kastelemalla murskattavaa kiviainesta sekä kastelemalla tai suojaamalla läjitys- ja tiealueita.
18. Murskauslaitoksen aiheuttamaa pölyä tulee rajoittaa säätämällä kuljettimien puotamiskorkeus mahdollisimman pieneksi tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
19. Mikäli ilmenee, että toiminnasta saattaa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa, tai muutoin on syytä olettaa, että säädetyt pölyn raja-arvot ylittyvät häiriintyvissä kohteissa, lupaviranomainen voi velvoittaa luvan haltijan selvittämään pölyn leviämistä sekä poistamaan pölyhaitan.

Räjäytystyöt

20. Räjäytystöitä alueella voi suorittaa vain asianomaiset luvat omaava toiminnanharjoittaja. Räjähdysaineiden käyttö tulee toteuttaa Turvatekniikan keskuksen hyväksymällä tavalla. Kiviaineksen ottajan on tehtävä työmaasta louhinta- ja räjäytystöi-

den turvallisuussuunnitelma, joiden perusteella räjäytykset voidaan mitoittaa siten, ettei niistä aiheudu haittaa tai vaaraa toisen omaisuudelle tai alueen ympäristölle sekä asutukselle. Louhintaräjäytykset tulee toteuttaa laaditun räjäytyssuunnitelman mukaisesti.

Räjäytyksissä käytettävät kertapanostukset on oltava riittävän pieniä, jolla estetään vahinkojen aiheutuminen alueen ympäristölle. Luvan haltija on velvollinen korvaamaan kaikki louhinnasta ja murskauksesta kolmannelle osapuolelle mahdollisesti aiheutuvat vahingot.

Mikäli alueella on tilapäisesti tarpeen suorittaa räjäytyksiä muina aikoina, tulee niistä ilmoittaa etukäteen Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

21. Räjäytystyöt tulee suorittaa ennen lähimmän tuulivoimalan rakentamista. Räjäytyksistä on ilmoitettava etukäteen tuulivoimayhtiön osoittamalle taholle.

Jätteet ja jätevedet

22. Ottamisalueelle ei saa sijoittaa jätteitä. Kunkin toimintajakson päätyttyä sinne kertyneet jätteet tulee poistaa alueelta ja alue on siistittävä.

Toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava ja toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Hyödyntämiseen kelpaamattomat jätteet ovat kerätävä kannelliseen jäteastiaan ja toimitettava jäteasemalle. Vaaralliset jätteet on varastoitava eri jätelajit erillään suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katettuina tai muuten vesitiiviisti. Jos vaaralliset jätteet luovutetaan siirtoa varten, on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä (Jokilaaksojen jätelautakunta). Luvan haltijan on valvottava sitä, ettei aluetta käytetä kaatopaikkana. Alueelle pääsy on tarvittaessa estettävä.

23. Mikäli toiminnassa syntyy sosiaalityöjien jätevesiä, ne tulee johtaa umpisäiliöön, josta ne on toimitettava jätevedenpuhdistamolle. Myös kuivakäymälän jätteet tulee toimittaa jätevedenpuhdistamolle. Alueen maaperään ei saa laskea käsittelemättömiä jätevesiä, tai kuivakäymäläjätteitä.

Jälkihoitotyöt

24. Ottamisalueen jälkihoito on tehtävä vähintään siten kuin Ympäristöministeriön opissa 2023:30, "Maa-ainesten ottaminen" luvussa 7 esitetään. Toteutettavia jälkihoitotyöitä ovat siten mm. alueen siistiminen, soveltumattoman käytön estäminen, alueen muotoilu ympäristöön sopivaksi, tiivistyneiden alueiden kuten kulkuväylien ja varastokenttien pehmentäminen sekä pintamaiden palauttaminen kasvialustaksi ja sen metsittäminen. Ottamistoiminnan yhteydessä alueelta poistettut kannot ja syntynyt puuhake voidaan hyödyntää jälkihoidon yhteydessä laho-puumateriaalina edistämään luonnon monimuotoisuutta sekä sitomaan hiiltä.
25. Maisemointia tulee toteuttaa ottotoiminnan edetessä. Louhoksen reunat tulee muotoilla ottosuunnitelmien mukaiseen kaltevuuteen siten, että luiskien yläosat muotoillaan alueen muuhun ympäristöön sopiviksi.

Toiminnan loputtua kaikki maa-ainesjätteen varastokasat tulee poistaa. Varastokasojen pohjat sekä tiivistyneet kulkureitit tulee möyhiä ja pehmentää, lukuun ottamatta alueelle jäävää tiestöä, sekä alue tulee metsittää istuttamalla puiden taimet metsänhoitoyhdistyksen ohjeiden mukaisesti. Kaikki lopulliset viimeistelytyöt tulee olla suoritettuina viimeistään kuusi kuukautta tämän luvan päättymisen jälkeen.

Tarkkailu- ja kirjanpitomääräykset

26. Luvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle alueelta otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus tulee tehdä myös vuosilta, jolloin ei ole ollut ottoa.
27. Toiminnasta tulee pitää kirjaa. Kirjanpito on soveltuvin osin toimitettava valvontaviranomaiselle kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä, ympäristönsuojelun valvonnan sähköisen asiointijärjestelmän (YLVA) kautta, josta on käytävä ilmi ainakin seuraavat tiedot:
- kalliosta irrotetun kiviaineksen määrä
 - laitoksen toiminta-ajat, raaka-ainetiedot ja tuotantomäärät
 - varastoidut kiviainestuotteet ja niiden määrät vuoden lopussa
 - käytettyjen polttoaineiden, öljyjen ja muiden kemikaalien määrä ja laatu
 - muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet sekä niiden edelleen toimittaminen
 - laitoksella suoritettut huoltotoimenpiteet
 - ympäristönsuojelun kannalta merkittävät häiriötilanteet ja onnettomuudet
 - jätteet

Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Jätteitä koskeva kirjanpito on säilytettävä kuusi vuotta.

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma

28. Kaivannaisjätteiden varastoimisessa, käsittelyssä ja hyödyntämisessä on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa sen lisäksi, mitä tässä päätöksessä on määrätty näiden maiden käsittelyssä sekä käyttämisestä alueen maisemoimisessa.

Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein sekä ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi.

Alueen hoito ja valvonta

29. Luvanhakija vastaa siitä, että mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat saavat tämän päätöksen sekä toimintaan liittyvän ottamissuunnitelman tietoonsa ja noudattavat niitä.

Toiminnan muuttaminen

30. Laitoksen toiminnan ja valvonnan kannalta olennaisista muutoksista on tehtävä kirjallinen ilmoitus hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä lupaviranomaiselle. Luvanhaltijan vaihtumisesta on uuden haltijan ilmoitettava viipymättä kirjallisesti lupaviranomaiselle. Luvanhaltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
31. Valvontaviranomaiselle on varattava mahdollisuus tarkastaa laitos, jotta voidaan varmistua siitä, että kaikki päätöksessä edellytetyt toimenpiteet sekä vaatimukset on täytetty. Alueella tulee valvontaviranomaisen erillisestä vaatimuksesta tehdä tarpeelliseksi katsottavia maaperä-, vesi- ja pohjavesiselvityksiä niin toiminnan aikana kuin sen päätyttyäkin.
32. Lupa-ajan päättyessä, tai toiminnan loppuessa jo ennen tätä, hakijan on pyydetävä Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta alueen lopputarkastus. Lupa- ja valvontavirastolle varataan mahdollisuus osallistua lopputarkastukseen.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto

33. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan taloudellisesti käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ympäristönsuojelutoimenpiteenä. Muutosta voidaan vaatia, mikäli käytössä olevaa tekniikkaa parantamalla voidaan ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta vähentää niin, ettei siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelu-, maa-aines- tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Päätöksen perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksen ja lupamääräysten mukainen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulain ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti, toiminnasta ei normaalitilanteessa aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Hakemusta on käsitelty Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan muutoksenhaun aikana ja kaavan tultua lainvoimaiseksi. Lausunnot ja hakemus on kuulutettu kaavan ollessa muutoksenhaun alainen.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki-

tai maisemakuvaa. Kaavan laatimisen yhteydessä on jo yleensä ratkaistu ottamiseen liittyvät suojelu- ja maisemakysymykset, joten maa-aineslupamenettelyssä tulee selvittää lähinnä kyseisten seikkojen ajantasaisuus ja varmistaa, ettei maa-ainesten ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Yleiskaavalla on oikeudellisesti sitovia vaikutuksia maa-aineslupaharkintaan. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, ottaminen ei saa vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmella kaupunki- tai maisemakuvaa (MAL 3 §:n 2 momentti). Kaavan vastainen toimenpide voi olla esimerkiksi se, että maa-ainesten ottamisen seurauksena aluetta ei voida ottaa kaavan mukaiseen teollisuuskäyttöön johtuen pohjaveden suojaamis- ja suojelunäkökohdista. Maa-aineslupaharkinnassa kaavan vastaisuus saattaa ilmetä kaavan tai sen määräyksen vastaisuuden lisäksi silloin, kun ottamisalue sijaitsee selvitetyn ja kaavassa soveltuvaksi osoitetun ottamisaluevarauksen ulkopuolella.

Kaavamerkintä kertoo alueen varausperusteen ja antaa viitteitä sen suojelutarpeesta. Kaavassa suojeluun osoitettu alue ilmentää siten todennäköisesti myös maa-aineslain 3 §:n rajoitusten olemassaoloa. Toisaalta kaavassa maa-ainesten ottamiseen soveltuvaksi osoitetulla alueella (EO-merkintä) ei todennäköisesti ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia. Maa-aineslupan myöntämisen varsinaisista edellytyksistä säädetään kuitenkin maa-aineslaissa. Lupaharkinnassa arvioidaan tapauskohtaisesti, aiheutuuko ottamisesta maa-aineslain 3 §:n 1 momentin tarkoittamia luvan myöntämisen esteitä.

Lupa-alue sijaitsee kokonaisuudessaan osayleiskaavan (Khall 03.06.2024 § 119) LUO4-alueella. Merkinnällä tarkoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta huomioitavaa kohdetta. Alueella sijaitsee luonnon monimuotoisuutta turvaavia arvoja. Tuulivoimaloiden, huoltoteiden ja maakaapelien sijoittelussa tulee pyrkiä turvaamaan alueen arvot. Muutoksenhaun takia edellä mainitun osayleiskaavan alueella oli voimassa rakennus- ja toimenpidekielto (Khall 22.04.2024 § 88).

Alavieskan kunta on myöntänyt hakijalle poikkeamisen kyseisen kaava-alueen rakennus- ja toimenpidekiellosta 18.2.2025. Alavieskan kunnan kaavaviranomainen on lausunut 28.04.2025, ettei katso hakemuksen mukaisen toiminnan haittaavan kaavan toteuttamista.

Hangaskurunkankaan tuulivoima-alueen kaava (Khall 03.06.2024 § 119), muutoksenhakuun on annettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeudesta päätös 26.08.2025 1165/2025 (Dnro 1096/03.04.04.04.16/2024).

Alavieskan kunta on myöntänyt hakijalle rakentamislain 57 §:n mukaisen poikkeamisen kyseiselle alueelle 2.12.2025. (Khall 02.12.2025 § 256 407/10.02.05/2025)

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, ettei lupahakemuksessa esitetty toiminta estä kaavan toteuttamista tai ole kaavan vastainen. Hakijalle on myönnetty kaavan tarkoituksesta rakentamislain 57 §:n mukainen poikkeaminen.

Alueella ei ole asemakaavaa. Ottoaluetta ympäröivät kiinteistöt ovat metsätalousvaltaisia. Toiminta sijoittuu riittävän etäälle asutuksesta ja muista mahdollisesti häiriintyvistä kohteista.

Kaavaselostuksen mukaan Luo-1 ja luo-2 -merkinnöillä on osoitettu lailla suojeltuja kohteita. Luo-3 -merkinnällä monimuotoisuutta lisääviä kohteita ja luo-4 -merkinnällä

monimuotoisuutta turvaavia kohteita. LUO-4 -kohteita on tämän lupa-asian käsittelyn laskujen mukaan kaava-alueelle merkitty ainakin 47 erillistä aluetta.

Luvan kohteessa tai sen vaikutusalueella ei sijaitse suojelukohteita eikä ole tiedossa muitakaan merkittäviä suojeltavia esiintymiä. Ottamisalueelta ei tunneta luonnonsuojelulain 64 ja 65 §:ssä tarkoitettuja suojeltavia luontotyyppejä eikä metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteen vaikutusalueella ei sijaitse Natura-verkostoon kuuluvia kohteita eikä muitakaan luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettuja alueita tai yksittäisiä kohteita.

Hakija on toimittanut riittävän kattavan luontoselvityksen. Luontoselvitys on laadittu asianmukaisen osaamisen omaavan tahon toimesta. Alueelta ei löydetty lainsuojaa nauttivia luontotyyppejä tai suojeltavia lajeja, jotka olisivat esteenä luvan myöntämiselle.

Ottoalueen lähin vesistö on 3,8 kilometrin päässä oleva Kalajoki. Louhokseen kertyvät vedet johdetaan ottoalueelta laskeutusaltaan kautta metsäoisiin, josta vesi kulkeutuu useita kilometrejä pitkiin vesistöön. Tällöin vedessä oleva kiintoaines suodattuu useita kilometrejä ennen päätymistä Kalajokeen. Toiminnalla ei siten ole oleellista merkitystä vesienhoidon ja sen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Ottoalue ei sijoitu pohjavesialueelle eikä sellaisen lähituntumaan.

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Yhteiskäsittelylupa on siten, ottaen huomioon myös annetut lupamääräykset, ollut myönnettävissä.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Määräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti otettu huomioon toiminnan luonne, toiminnan vaikutusalueen ominaisuudet, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimenpiteet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevat lupamääräykset perustuvat parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Päätöksessä on huomioitu vesienhoitosuunnitelma ja toiminnan vaikutukset vesienhoidon kannalta. Vesienhoidon tavoitteiden edistämiseksi on annettu lupamääräyksiä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Yleiset lupamääräykset

Lupamääräys 1: Määräys perustuu asetukseen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta. (VNa 800/2010).

Lupamääräys 2: Määräyksellä varmistetaan, että toimintaa harjoitetaan hakemuksen mukaisesti hakemuksessa esitetyllä alueella. Ottamissuunnitelmassa ja siihen liittyvissä kartoissa ja piirroksissa on määritelty ottamisalue poikkileikkauksineen sekä oton etenemissuunta. (MAL 11 §; YSL 52 §).

Luvan voimassaolo, tuotantomäärä ja toiminta-aika

Lupamääräykset 3–4: Yhteiskäsittelylupa on myönnetty haetulle kiviainesmäärälle kymmeneksi (10) vuodeksi (YSL 87 §; MAL 10 §). Lupamääräyksen 4 tarkoituksena on myös tuotantoa ja tuotantomääriä rajoittamalla ehkäistä toiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja (YSL 52 §).

Lupamääräyksen 5 tarkoituksena on ehkäistä lähimmille asumiseen ja käytettäville kiinteistöille aiheutuvat ympäristöhaitat (YSL 52 §; NaapL 17 §). Louhinta ja murskaus sijoittuvat siten, että valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010) mukaiset vähimmäisetäisyydet lähimpiin asuinkiinteistöihin täyttyvät. Murskaaminen sallitaan arkipäivisin klo 6.00–24.00, poraus sallitaan arkipäivisin klo 7.00–21.00, rikotus ja räjäytykset sallitaan arkipäivisin klo 8.00–18.00. Kuormaaminen ja kuljetus sallitaan arkipäivisin klo 5.00–22.00 hakemuksen mukaisesti. Lisäksi sallitaan kuormaamisen sekä kuljetuksen toteuttaminen arkilauantaisin klo 7.00–18.00.

Lupamääräys 6: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan toteuttamiseksi ja sitä varten tarpeellisten tietojen saamiseksi.

Toiminnan aloittaminen

Lupamääräys 8 on annettu toimintaa koskevan vakuuden asettamiseksi. Maa-ainelain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen aineiden ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus lupamääräyksissä määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.

Maa-ainesten ottaminen ja vesiensuojelu

Lupamääräykset 9–10: Lupamääräykset on annettu toiminnan haitallisten vaikutusten välttämiseksi ja rajoittamiseksi. Alin ottotaso on määrätty hakemuksen mukaisesti. Ottotason valvomiseksi on määrätty korkotasojen riittävästä merkitsemisestä. Ottamisen rajoihin nähden on määrätty säilytettäväksi suojavyöhykkeet. Päätöksessä on annettu määräyksiä ottamisalueen rajaamiseksi ja merkitsemiseksi. (MAL 11 §).

Lupamääräykset 11–12: Määräykset ovat annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Toiminnassa on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on tarpeen viranomaisien tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Välittömiin torjuntatoimiin ryhtymisestä on annettu määräys, jotta poikkeustilanteesta aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman pieniksi. (YSL 14-17, 19, 52, 123, 134 §; MAL 11 §).

Lupamääräys 13: on annettu maaperän sekä pintavesien pilaantumisen estämiseksi. Tavoitteena on, etteivät laitoksesta pumpattavat vedet heikennä ottamisalueen alapuolisten pintavesien laatua eivätkä aiheuta vahinkoa muiden omistamilla kiinteistöillä. (MAL 11 §).

Melun torjunta

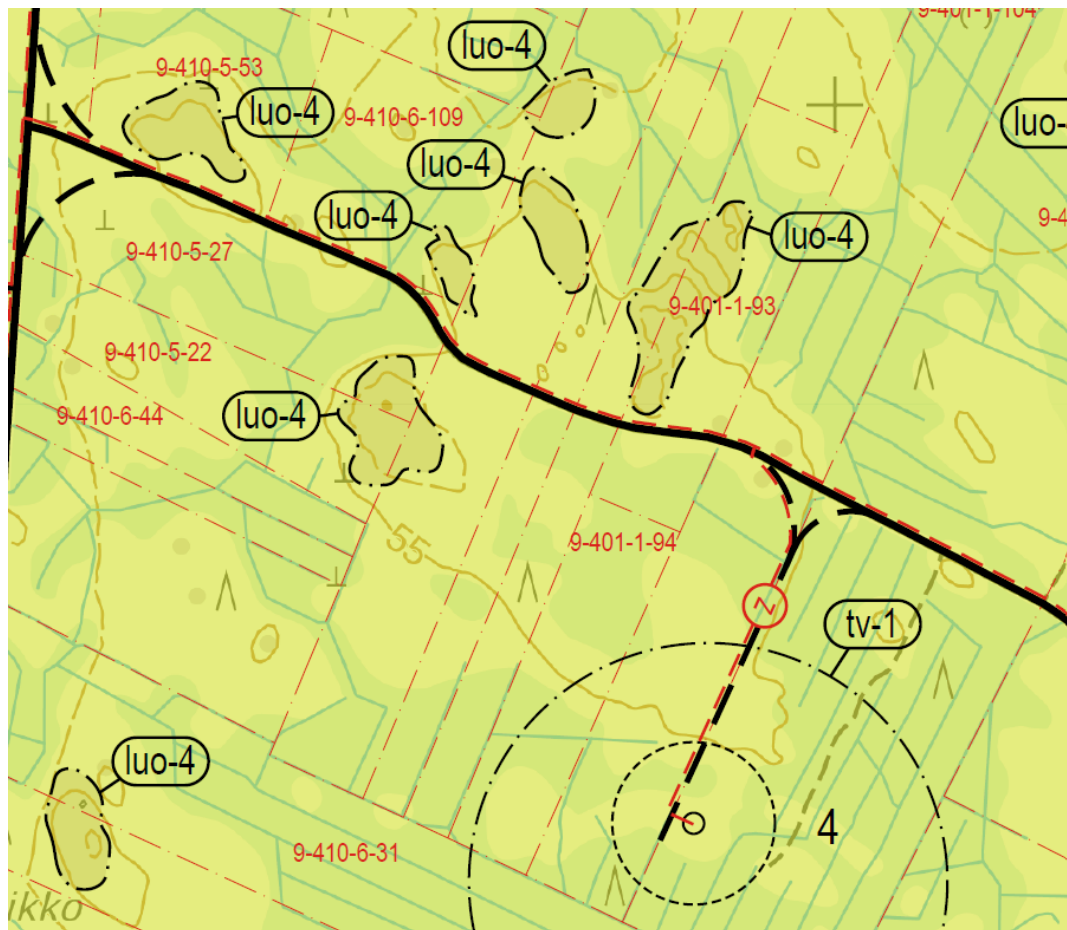
Lupamääräykset 14–15: on annettu toiminnasta aiheutuvan melun torjumiseksi. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja häiriintyvissä kohteissa ja tarvittaessa luvan haltijan on selvitettävä melutilannetta ja poistettava meluhaitta. Luvan haltija on myös velvollinen huolehtimaan riittävästä melun torjunnasta. Murskauslaitoksen ja varastokasojen asianmukaisella sijoittamisella on huomattava vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohteissa. (VNp 993/1992; YSL 52 §; NaapL 17 §; VNa 800/2010 6 §).

Pölyn torjunta

Lupamääräykset 16–19: Lupamääräysten tarkoituksena on terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäiseminen, mm. rajoittamalla toiminnasta aiheutuvaa pölyhaittaa ja pölyn leviämistä sekä varmistamalla, että räjäytystöiden haitalliset vaikutukset rajoittuvat mahdollisimman vähäisiksi. (YSL 52 §; NaapL 17 §).

Räjäytystyöt

Lupamääräys 20–21 tarkoituksena on terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäiseminen, ja ottamisalueen läheisyyteen rakennettaville tuulivoimaloille aiheutuvan haitan estämiseksi. (YSL 52 §; NaapL 17 §). Lähimmällä tuulivoimalalla viitataan tuulivoimalaan 4.

Kuva 1. Tuulivoimala 4.

Jätteet ja jätevedet

Lupamääräykset 22–23: Toiminnan jätehuolto on hoidettava jätelain ja Alavieskan kunnassa voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Toimittamalla jätteet asianmukaiseen käsittelyyn sekä hyödyntämällä hyötykäyttökelpoiset jätteet ehkäistään niistä aiheutuvaa roskaantumista, ympäristön pilaantumista ja terveyshaittaa. Sosiaalitoimien jätevesien asianmukainen käsittely estää maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen sekä ulosteperäisten bakteerien leviämisen. (YSL 16-17, 52 §; JL 8, 13, 121 §).

Jälkihoitotyöt

Lupamääräykset 24–25: Määräykset on annettu alueen siistimiseksi toiminnan päätyttyä sekä ottamis- ja maanlajitystoiminnan luontoon ja maisemakuvaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 8 §:n mukaan luvan voimassaoloajan aikana on toteutettava myös kaikki luvan edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. (YSL 52, 94 §; VNa 926/2005 8 §)

Ottamisalueiden jälkihoidon tavoitteena on vähentää ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia pohjaveteen ja sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. Jälkihoidossa korostuvat myös turvallisuustekijät. Seinämät ja rinteet eivät saa aiheuttaa vaaraa, esimerkiksi hallitsematonta lohkareiden putoamista, ottamisen aikana eikä ottamisen päätyttyäkään. Lisäksi putoamisvaaran välttämiseksi tulee asiattomien henkilöiden pääsy ottamisalueen jyrkille rinteille estää.

Tarkkailu- ja kirjanpitomääräykset

Lupamääräykset 26–27: Tarkkailua koskevat määräykset on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Tarkkailua voidaan muuttaa perustellusta syystä, mikäli toiminnasta ilmenee ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Maa-ainelain 23 a §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaan maa-ainestulon haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 9 §:n mukaan ilmoitus on tehtävä viimeistään tammikuun 31. päivänä. Tarkkailua ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen myös valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi sekä toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien ympäristöriskien havaitsemiseksi ja estämiseksi. (YSL 6, 16–17, 52, 62, 65, 66, 172 §; JL 118-119 §; VNa 926/2005 9 §).

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Lupamääräys 28 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman laatimisen tavoitteena on jätteiden synnyn ehkäisy, jätteiden hyödyntämisen edistäminen sekä jätteiden turvallinen käsittely ja ympäristön pilaantumisen ehkäisy. Suunnitelma on tarvittaessa päivitettävä maa-ainelain 16 b §:n mukaisesti. (YSL 114 §; MAL 16 b §).

Alueen hoito ja valvonta

Lupamääräykset 29–30: Estämällä asiattomien kulku alueella voidaan vähentää jätteiden luvaton sijoittamista ja siitä aiheutuvia ympäristöriskejä. Alueelle luvattomasti päätyvät jätteet on poistettava alueelta roskaantumisen, ympäristön pilaantumisen ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. (YSL 7, 52 §.) Luvan haltija vastaa toiminnan luvanvaraisuudesta ja on velvollinen huolehtimaan, että myös ulkopuoliset urakoitsijat noudattavat lupamääräyksiä.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

Lupamääräys 30: Olennaiset muutokset toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa lupaa tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin. (YSL 29, 170 §).

Lupamääräys 31: on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja sitä varten tarpeellisten tietojen saamiseksi. Toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. (YSL 62, 94 §).

Lupamääräys 32: Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on pyydettävä lupaviranomaiselta lopputarkastus ennen toiminnan päättymistä. Alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustaja voi halutessaan osallistua katselmukseen. (VNa 926/2005 7 §)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto

Lupamääräys 33: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista sekä seurattava ja hyödynnettävä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. (YSL 6, 8 §.)

Yksilöity vastaus muistutuksiin ja lausuntoihin

Muistutus on huomioitu lupamääräyksessä 21–22. Päätös valitusosoituksineen toimitetaan muistuttajalle.

Ympäristöterveyden lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 14–19 ja 21–22.

ELY-keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksistä ilmenevin tavoin.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 26.2.2036 saakka. Luvan mukainen toiminta on aloitettava viiden vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaisuudesta.

Päätöksen täytäntöönpano

Päätöksen antopäivä on 27.2.2026. Tämä päätös on lainvoimainen 8.4.2026, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Sovelletut säännökset

Jätelaki (JäteL 646/2011) 6, 8, 12–13, 15–17, 29, 118–124, 141 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 17 §

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64, 65 §

Maa-aineslaki (MAL 555/1981) 3-4b, 5–7, 10–13, 16b, 19-20a, 21, 23-23b §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (JäteA 978/2021) 4, 7–9, 30, 33 36, 41 § Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (VNa 331/2013)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (VNa 190/2013)

Valtioneuvoston asetus kansallisesti merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista (VNa 1725/2015)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamoiden ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (VNa 926/2005) 1–4, 6–9 § Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 2–4, 11–15 § Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (VNp 993/1992)

Vesilaki (587/2011)

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6–8, 11, 14–17, 19–20, 22, 27, 29, 34, 39, 39a, 42–45, 47a, 48–49, 52–53, 58–62, 65–66, 83, 85–89, 94, 113–114, 123, 134, 170, 172, 190–191, 198–200 §

Lisäksi on otettu huomioon seuraavat säädökset, määräykset ja ohjeet:

Jokilaaksojen jätelautakunta, Jätehuoltomääräykset 1.7.2022

Maa-ainesten ottaminen, Ympäristöministeriön julkaisu 2023:30

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Veroton viranomaistoiminta

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut (KV 30.10.2024 § 53)

2 § Tarkastusmaksu

2.1 Suunnitelmaa kohti 200 €

+ maa-ainesten mukaan $(0,006 \times 104\,000)$ 624 €

+ ottamisalueen pinta-alan mukaan $(25 \text{ euroa/ha}) \times 3,4 = 85 \text{ €}$

3 § Valvontamaksu 1. vuodelta

3.1 Lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesten määrän mukaan $(0,03 \text{ €} \times 10400) = 312 \text{ €}$

Ottamisalueen pinta-alan mukaan $(20 \text{ euroa/ha}) \times 3,4 = 68 \text{ €}$

5 § kaivannaisjätteen liittyvä jätehuoltosuunnitelman käsittely ja hyväksyminen

90 €

6 § Katselmukset ja kuuleminen

6.3. Lehti-ilmoituksista peritään todelliset kuuluttamis- ja ilmoituskulut.

7 § Vakuudet

7.1 Maa-aineslain mukaisen vakuuden hyväksyminen 105 €

Jos maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupahakemus käsitellään yhdessä ja ratkaistaan samalla päätöksellä, peritään tästä yhteisestä luvasta tässä taksassa määrättyjen maksujen lisäksi ympäristöluvan käsittelymaksu. Tällöin kuitenkin tämän taksan kohdassa 7 tarkoitetut naapurien ja asianosaisten kuulemista koskevat maksut jätetään perimättä.

Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (KV 30.10.2024 § 51)

3.§ Lupien, ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelymaksut

Ympäristölupaa edellyttävä laitos tai toiminta

- 6 b. kiinteä tai siirrettävä murskaamo 1750 €

Yhteiskäsittelylupa yhteensä **3234 € + todelliset kulut hakemuksen ja päätöksen kuuluttamisesta lehti-ilmoituksilla.**

Allekirjoitus ja yhteystiedot

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Tuomas Häggman
Tekninen johtaja
tuomas.haggman@alavieska.fi
Alavieskan kunta
Pappilantie 1, 85200 ALAVIESKA

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös:
Hakija
LVV
Ylivieskan kaupungin ympäristöterveydenhuolto
Prokon Oy (muistuttaja)

Ilmoitus päätöksestä:
Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla:
Alavieskan kunnan verkkosivuilla ja sähköisillä ilmoitustauluilla

Liitteet

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen);
 - 2) kunnan jäsenellä;
 - 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
 - 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristön- ja luonnonsuojeluedun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja **toimitettava liitteineen** valitusajan kuluessa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, PL 204 (Korsholmanpuistikko 43), 65101 Vaasa

Sähköinen asiointi: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Puhelin: kirjaamo 029 564 2780

Faksi: 029 564 2760

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää** tämän päätöksen tiedoksisaannista. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän. **Valitusaika päättyy 7.4.2026**

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä. Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta;
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Maksun perimättä jättämisestä on säädetty erikseen (Tuomioistuinlaki, 1455/2015).